

ДИРЕКТИВА НА СЪВЕТА

от 7 март 1985 година

относно стандартите за качество на въздуха по отношение на азотния диоксид

(85/203/ЕИО)

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИТЕ ОБЩНОСТИ,

като взе предвид Договора за създаване на Европейската икономическа общност, и по-специално член 100 и 235 от него,

като взе предвид предложението на Комисията¹,

като взе предвид становището на Европейския парламент²,

като взе предвид становището на Икономическия и социален комитет³,

като има предвид, че програмите за действие на Европейските общности в областта на околната среда от 1973 г.⁴, 1977 г.⁵ и 1982 г.⁶ предвиждат да се даде приоритет на мерките срещу азотния диоксид поради неговата вредност и като взе предвид сегашното състояние на познанията относно неговото влияние върху човешкото здраве и върху околната среда;

като има предвид, че наличната техническа и научна информация е недостатъчна, за да позволи на Съвета да приеме специфични стандарти за околната среда като цяло и като има предвид, че приемането на пределно допустими норми за опазването на човешкото здраве ще допринесе и за опазването на околната среда;

като има предвид, че всяко несъответствие между разпоредбите, които вече са приложими или са в процес на разработване в различните държави-членки, по отношение на съдържанието на азотен диоксид във въздуха, би могло да доведе до неравни условия за конкуренция и би могло следователно да окаже пряко влияние върху функционирането на общия пазар; като има предвид, следователно, че в тази област следва да бъде извършено сближаването на законодателствата, предвидено в член 100 от Договора;

като има предвид, че една от основните задачи на Общността е да насърчава, на цялата територия на Общността, едно хармонично развитие на икономическите дейности и продължителна и балансирана експанзия, което е немислимо без борба със замърсяването и вредните въздействия или без подобряване качеството на живот и опазването на околната среда; като има предвид, че тъй като Договорът не предвижда необходимите правомощия, трябва да се прибегне до член 235 от Договора;

¹ ОВ № С 258, 27.9.1983 г., стр. 3

² ОВ № С 337, 17.12.1984 г., стр. 434

³ ОВ № С 206, 6.8.1984 г., стр. 1

⁴ ОВ № С 112, 20.12.1973 г., стр. 1

⁵ ОВ № С 139, 13.6.1977 г., стр. 1

⁶ ОВ № С 46, 17.2.1983 г., стр. 1

като има предвид, че с цел да се защити по-специално здравето на човека и околната среда е необходимо да се определи пределно допустима норма за азотния диоксид, която не трябва да се превишава на територията на държавите-членки през определени периоди от време, и като има предвид, че тази норма трябва да се основава на резултатите от работата, извършена за Световната здравна организация, по-специално по отношение на съотношението доза/ефект, установено за този замърсител;

като има предвид, че независимо от взетите мерки, може да се окаже невъзможно съобразяването с пределно допустимата норма в определени зони; като има предвид, че на държавите-членки може да бъдат разрешени временни дерогации при условие, че те изпратят на Комисията планове за постепенно подобряване на качеството на въздуха в тези зони;

като има предвид, че от Съвета се очаква да утвърди в скоро време още един правен акт, позволяващ на държавите-членки да наложат значително по-ниски пределно допустими норми по отношение на изгорелите газове, изпускани от моторните превозни средства;

като има предвид, че мерките, взети съгласно настоящата директива, трябва да бъдат възможни от икономическа гледна точка и съвместими с балансираното развитие;

като има предвид, че азотният диоксид е също така и прекурсор при образуването на фотохимически оксиданти, които могат да бъдат вредни за човека и околната среда, и като има предвид, че превантивно действия може да допринесе за намаляване на тяхното образуване;

като има предвид, че е необходимо да се създадат измервателни станции, които да следят за спазването на пределно допустимата норма на азотния диоксид, и като има предвид, че е желателно тези станции да измерват също така и азотния оксид, който е междинната стъпка към образуването на азотен диоксид;

като има предвид, че поради наличието на различни методи за анализ в държавите-членки е необходимо да се разреши, при определени условия, използването на методи на анализ, различни от референтния метод, предвиден в Директивата;

като има предвид, че освен пределно допустимата норма е необходимо да се предвидят индексни норми с цел подобряване опазването на човешкото здраве и допринасяне за дългосрочното опазване на околната среда;

като има предвид, че последващи промени в референтния метод на анализ, упоменат в настоящата директива, могат да се окажат желателни в светлината на техническия и научен прогрес в тази област; като има предвид, че за да се улесни изпълнението на необходимата за целта работа, трябва да се разработи процедура за установяване на тясно сътрудничество между държавите-членки и Комисията, в рамките на Комитет за привеждане в съответствие с научно-техническия прогрес,

ПРИЕ НАСТОЯЩАТА ДИРЕКТИВА:

Член 1

1. Целта на настоящата директива е:

31985L0203 - ЦПР - редактиран

- да определи пределно допустима норма (приложение IV) за азотния диоксид в атмосферата, по-конкретно да помогне за защитата на хората от въздействията на азотния диоксид в околната среда;
- да предвиди индексни норми (приложение II) за азотния диоксид в атмосферата с цел да се подобри опазването на човешкото здраве и да се допринесе за дългосрочното опазване на околната среда.

2. Настоящата директива не се прилага по отношение на излагането на опасност по време на работа, нито вътре в помещенията.

Член 2

По смисъла на настоящата директива:

- “пределно допустима норма” означава концентрацията на азотен диоксид, както е дефинирано в таблицата от приложение I, която не трябва да бъде превишавана на цялата територия на държавите-членки през определени периоди от време и съгласно условията, посочени в следващите членове;
- “индексни норми” означава концентрациите на азотен диоксид, както е дефинирано в приложение II, отнасящи се за определени периоди от време и предназначени, по-специално, да служат като референтни точки за установяването на специфични схеми в рамките на зоните, определени от държавите-членки.

Член 3

1. Държавите-членки предприемат необходимите мерки, за да гарантират, че от 1 юли 1987 г. концентрациите на азотен диоксид в атмосферата, измерени съгласно приложение III, не са по-големи от пределно допустимата норма, посочена в приложение I.

2. Когато при конкретни обстоятелства, обаче, има вероятност концентрациите на азотен диоксид в атмосферата в определени зони, въпреки предприетите мерки, да превишават пределно допустимата норма, фигурираща в приложение I, след 1 юли 1987 г., съответната държава-членка уведомява Комисията за това преди 1 юли 1987 г.

Тя изпраща на Комисията планове за постепенното подобряване на качеството на въздуха в тези зони колкото се може по-скоро. Тези планове, разработени въз основа на релевантна информация за характера, произхода и развитието на това замърсяване, описват по-специално мерките, които са приети или предстои да бъдат приети и процедурите, които са въведени или предстои да бъдат въведени от съответната държава-членка. Тези мерки и процедури трябва да имат за цел намаляване на концентрациите на азотен диоксид в атмосферата в рамките на тези зони до стойности, които не превишават пределно допустимата норма, посочена в приложение I, колкото е възможно по-бързо и най-късно до 1 януари 1994 г.

Член 4

1. В зоните, в които съответната държава-членка счита за необходимо да ограничи или да предотврати предвидимо увеличаване на замърсяването с азотен диоксид, вследствие по-специално на градското или промишлено развитие, тя може да фиксира стойности, по-ниски от пределно допустимата норма, фигурираща в приложение I.

2. В зоните, които съответната държава-членка счита, че трябва да бъдат обект на специално опазване на околната среда, тя може да фиксира стойности, които са общо взето по-ниски от индексните норми, фигуриращи в приложение II.

Член 5

Държавите-членки могат по всяко време да фиксират стойности, по-стриктни от тези, предвидени в настоящата директива.

Член 6

Държавите-членки създават измервателни станции, предназначени да предоставят необходимите данни за прилагането на настоящата директива съгласно спецификациите от приложение III, по-специално в зоните, където пределно допустимата норма се превишава или има вероятност да бъде превишена и в зоните, упоменати в член 4.

Такива станции могат също така да измерват и концентрациите на азотен оксид.

Член 7

1. От 1 юли 1987 г., държавите-членки информират Комисията, най-късо шест месеца след края (31 декември) на годишния референтен период, за случаите, при които пределно допустимата норма, фигурираща в приложение I е била превишена, както и за регистрираните концентрации.

2. Държавите-членки също така нотифицират Комисията, най-късно една година след края на годишния референтен период, относно причините за такива превишавания, както и относно мерките, които са предприели за борба с тях.

3. Освен това, държавите-членки информират Комисията, по нейна молба, относно:

- концентрацииите, които са измерили;
- пределно допустимите норми, сроковете и графициите, които са фиксирали;
- евентуалните подходящи мерки, които са предприели,

отнасящи се до зоните, упоменати в член 4, параграф 1 и 2.

Тази информация трябва също така да бъде публично достояние.

Член 8

Комисията периодично публикува доклад-резюме относно прилагането на настоящата директива.

Член 9

Прилагането на мерките, взети съгласно настоящата директива, не трябва да води до съществено влошаване на качеството на въздуха в зоните извън градските райони, където нивото на замърсяване с азотен диоксид по времето на прилагане на настоящата директива е ниско в сравнение с пределно допустимата норма, фигурираща в приложение I.

Член 10

При прилагането на настоящата директива, държавите-членки трябва да използват:

- било референтния метод за анализ, упоменат в приложение IV;
- или всеки друг метод за анализ, за който е било доказано на Комисията, че е еквивалентен с референтния метод.

Член 11

1. Когато дадена държава-членка възнамерява да фиксира в регион, намиращ се близо до границата с една или повече други държавите-членки, стойности за концентрации на азотен диоксид в атмосферата, в съответствие с член 4, параграфи 1 и 2, тя провежда предварителни консултации със заинтересованите държави-членки. Комисията бива информирана и може да участва в такива консултации.

2. Когато пределно допустимата норма, фигурираща в приложение I или стойностите, упоменати в член 4, параграфи 1 и 2 – при условие, че последните стойности са били предмет на консултации съгласно параграф 1 – са или могат да бъдат превишени в резултат от значително замърсяване, което е възникнало или може да възникне в друга държава-членка, заинтересованите държави-членки провеждат консултации с цел да оправят положението. Комисията бива информирана и може да участва в такива консултации.

Член 12

Измененията, необходими за привеждане в съответствие на спецификациите, фигуриращи в приложение IV с техническия прогрес, се приемат в съответствие с процедурата, описана в член 14. Тези изменения не могат да променят, пряко или косвено, пределно допустимата норма, фигурираща в приложение I.

Член 13

1. По смисъла на член 12 се създава Комитет за привеждане в съответствие на настоящата директива с научно-техническия прогрес, наричан по-долу “Комитетът”, съставен от представители на държавите-членки и председателстван от представител на Комисията.

2. Комитетът приема свой процедурен правилник.

Член 14

1. Когато трябва да се следва процедурата, установена в настоящия член, въпросът се отнася до Комитета от неговия председател, било по негова собствена инициатива, или по искане на представителя на дадена държава-членка.

2. Представителят на Комисията внася проект за мерките, които Комитетът трябва да приеме. Комитетът излиза със становище по проекта в срок, определен от председателя, в зависимост от неотложността на въпроса. Решенията се вземат с мнозинство от 45 гласа, като гласовете на държавите-членки се претеглят съгласно предвиденото в член 148, параграф 2 от Договора. Председателят не гласува.

3. Комисията приема предложените мерки, ако те са в съответствие със становището на Комитета.

Когато предложените мерки не са в съответствие със становището на Комитета, или ако не е представено становище, Комисията незабавно внася в Съвета предложение за мерките, които трябва да бъдат предприети. Съветът се произнася с квалифицирано мнозинство.

Ако в рамките на три месеца от внасянето на предложението Съветът не се е произнесъл по него, предложените мерки се приемат от Комисията.

Член 15

1. Държавите-членки въвеждат в сила законовите, подзаконови и административни разпоредби, необходими за да приведат законодателството си в съответствие с настоящата директива, най-късно до 1 януари 1987 г. и незабавно информират Комисията за това.

2. Държавите-членки съобщават на Комисията текстовете на основните разпоредби от националното им законодателство, които приемат в областта, обхваната от настоящата директива.

Член 16

Адресати на настоящото решение са държавите-членки.

Съставено в Брюксел на 7 март 1985 година.

За Съвета:
Председател
A. BIONDI

ПРИЛОЖЕНИЕ I

ПРЕДЕЛНО ДОПУСТИМА НОРМА НА АЗОТЕН ДИОКСИД

(Пределно допустимата норма се изразява в $\mu\text{g}/\text{m}^3$. Обемът трябва да се уеднаквява при следните температурни условия и налягане: 293° K и 101,3 kPa)

Референтен период ¹	Пределно допустима норма за азотен диоксид
Година	200
	98-и персентил, изчислен върху средните стойности за един час или за период ² , по-малък от един час, регистрирани през годината ²

¹ Годишният референтен период започва на 1 януари от всяка календарна година и свършва на 31 декември.

² За да се гарантира признаването на изчислението на 98-я персентил, 75% от възможните данни трябва да бъдат налични и, доколкото това е възможно, да бъдат разпределени еднакво през въпросната година по отношение на конкретната измервателна станция.

В случай когато стойностите, измерени в определени пунктове, не са достъпни през период, надвишаващ 10 дена, изчисленият персентил трябва да отразява този факт.

Изчисляването на 98-ия персентил на базата на стойностите, регистрирани през годината, се извършва, както следва: 98-ия персентил трябва да бъде измерен от действително измерените стойности. Измерените стойности се закръгляват до най-близката стойност на $\mu\text{g}/\text{m}^3$. Всички стойности се подреждат в растящ ред за всеки пункт:

$$X_1 \leq X_2 \leq X_3 \leq \dots \leq X_k \leq \dots \leq X_{N-1} \leq X_N$$

98-ият персентил е стойността на компонента с индекс k, където k се извежда от следната формула:

$$k = (q \times N),$$

където q е равно на 0,98 за 98-ия персентил и 0,50 за 50-ия персентил, N е броят на действително измерените стойности. Стойността (q x N) се закръглява до най-близкото цяло число.

Когато измервателните прибори не позволяват разчитане на дискретни стойности, а дават само класове от стойности, по-високи от $1 \mu\text{g}/\text{m}^3$, съответната държава-членка може, за изчисляването на персентила, да използва интерполация, при условие че формулата за интерполация е приета от Комисията и че класовете стойности не са по-големи от $10 \mu\text{g}/\text{m}^3$. Тази временна отмяна е валидна само за приборите, понастоящем инсталирани, за срок, който не надвишава продължителността на живот на приборите, и във всички случаи е ограничен до десет години от датата на прилагане на настоящата директива.

ПРИЛОЖЕНИЕ II

ИНДЕКСНИ НОРМИ НА АЗОТЕН ДИОКСИД

(Пределно допустимата норма се изразява в $\mu\text{g}/\text{m}^3$. Обемът трябва да се уеднаквява при следните температурни условия и налягане: 293° K и 101,3 kPa)

Референтен период	Пределно допустима норма за азотен диоксид
Година	50
	50-и персентил, изчислен върху средните стойности за един час или за период, по-малък от един час, регистрирани през годината
	135
	98-и персентил, изчислен върху средните стойности за един час или за период, по-малък от един час, регистрирани през годината

Формулата, дадена в бележка под линия ⁽²⁾ към приложение I, трябва да се използва при изчисляването на тези персентили, като стойността q е равна на 0,50 за 50-ия персентил и 0,98 за 98-ия персентил.

ПРИЛОЖЕНИЕ III

МОНИТОРИНГ НА КОНЦЕНТРАЦИЯТА НА АЗОТЕН ДИОКСИД

1. Целта на измерването на концентрацията на NO₂ в околната среда е да се оцени индивидуалният риск при експониране на концентрации, надвишаващи пределно допустимите норми колкото е възможно по-точно; пунктовете за измерване трябва да бъдат съответно избрани от държавите-членки, доколкото е възможно измежду пунктове, при които рискът има вероятност да бъде най-голям.

Необходимо е да бъдат взети предвид два отделни случая:

1.1. зони, подложени предимно на замърсяване от моторни превозни средства и поради това ограничени до околностите на пътища с натоварено движение по пътя;

1.2. по-широки зони, в които изхвърлянето на газ от фиксирани източници също допринася значително за замърсяването.

2. В случая на точка 1.1., пунктовете за измерване следва да са подбрани по такъв начин, че:

- да обхващат образци от основните видове зони, подложени предимно на замърсяване от моторни превозни средства, и по-специално улици тип “каньон” с натоварено движение по пътя и главни кръстовища;
- да бъдат, доколкото е възможно, онези, в които концентрациите на NO₂, както е уточнено в параграф 1, има вероятност да сред най-високите.

3. Броят на станциите, които трябва да бъдат създадени за зоните, дефинирани в точка 1.2., следва да отразява:

- площта на замърсената зона;
- неравномерното пространствено разпределение на замърсяването.

Изборът на пунктове не изключва улица тип “каньон” с натоварено движение по пътя и големи кръстовища, както е дефинирано в параграф 2, ако съществува опасност пределно допустимата норма да бъде превишена поради значително замърсяване от фиксирани източници на горене.

4. Последните показания на уредите трябва да се обработят по такъв начин, че да позволява изчисляване на средно число за един час или за период, по-малък от един час, в съответствие с разпоредбите на приложение I. С цел да се даде възможност за извършване на проверка, данните трябва да се съхраняват в случаите, когато:

- пределно допустимата норма не е била превишена, до изготвянето на следващия периодичен доклад от Комисията, предвиден в член 8;
- пределно допустимата норма е била превишена, до приемането на мерките, посочени в член 3.

ПРИЛОЖЕНИЕ IV

РЕФЕРЕНТЕН МЕТОД ЗА АНАЛИЗ, КОЙТО ТРЯБВА ДА БЪДЕ ИЗПОЛЗВАН ПО СМИСЪЛА НА НАСТОЯЩАТА ДИРЕКТИВА

Референтният метод за анализ, използван за определяне на азотните оксиди, е химико-луминесцентният метод, описан в стандарт ISO DIS 7996.

За тези методи езиковите версии, публикувани от ISO, както и всички други версии, сертифицирани от Комисията като съответстващи на тях, се считат за автентични.

Когато се използват методи за измерване, следните положения се вземат предвид:

1. Предният край на линията за вземане на проба трябва да бъде разположен на отстояние най-малко 0,5 m от сградите, за да се избегне ефекта на екраниране.
2. Линията за вземане на проби (тръби и свързки) трябва да бъде от инертни материали (напр. стъкло, PTFE, неръждаема стомана), които не променят концентрацията на NO₂.
3. Линията за вземане на проби между предния край на линията за вземане на проба и инструмента трябва да бъде колкото е възможно по-къса. Времето за преминаване на пробите за газов обем през линията за вземане на проби, не трябва да надвишава 10 sec.
4. Предният край на линията за вземане на проби трябва да бъде защитен от дъжд и насекоми. Ако се използва преден филтър, той трябва да бъде подбран и поддържан (редовно почистване), така че да се сведе до минимум влиянието му върху концентрацията на NO₂.
5. Кондензацията в линията за вземане на проба трябва да бъде избегната.
6. Линията за вземане на проба трябва да бъде редовно почиствана, като се вземат предвид местните условия.
7. Вземането на проби не трябва да бъде повлияно от отделянето на газове от инструмента или отделянето на газове от системата за калибриране.
8. Вземането на проба в предния край на линията за вземане на проби не трябва да бъде повлияно от съседни инсталации (климатична инсталация или уреди за предаване на данни).
9. Трябва да бъдат взети всички необходими предпазни мерки, за да не се допусне варирането на температурата да доведе до значително голям процент от грешки при измерването.
10. Инструментите следва да се калибрират редовно.
11. Линията за вземане на проби трябва да бъде херметически затворена и дебитът трябва да бъде редовно контролиран.